

תורתך שעשועי

ע ל ו ן ל ב ת י ש ר א ל

פרשת חיי שרה

בורא העולם רואה כי רשעת אנשי סדום ועמורה הגיעה עד לשמיים, ומחליט הוא להשמיד את העיר כליל. מלאך מיוחד נשלח להוציא את לוט ובני ביתו מהעיר, כשהוא מזהיר אותם לא להביט אחורנית. אשתו של לוט, לא עומדת בכך ומביטה אחורנית ומיד באותו רגע היא נהפכת לנציב מלח, לדורי דורות. מפליג הזוהר הקדוש ואומר כי עד ימינו, בכל לילה, כל מי שעובר ליד נציב המלח של אשת לוט, ישמע קול אשה בוכה בכי תמרורים, כצער רב על חטאה. (הרה"ג מאיר אליהו שליט"א) רבותינו ז"ל מסבירים מדוע קיבלה אשת לוט עונש שכזה להיות נציב מלח, ואומרים כי בסדום היה איסור כניסת אורחים, כך שכל אורח שהיה מגיע, היה נענש בעונש מוות בייסורים, וכאשר היו מגיעים אורחים ללוט, היתה אשתו רצה לפרסם זאת על ידי שהית אומרת לשכנותיה שצריכה היא מלח בשביל האורחים. את חטאת על ידי המלח – את תענשי במלח. לפי שה' משלם לאדם מידה כנגד מידה, ובמה שחטא – בו הוא נענש. סיפר הרב אברהם אוחיון שליט"א: היה זה לפני זמן קצר. קבוצת בחורים מתחזקים הלומדת באחת המדרשיות בארץ, החליטה לערוך ביקור חגיגי ומיוחד בביתו של מרן שר התורה, הגאון ר' חיים קנייבסקי שליט"א. התלמידים נכנסו עם רב המדרשיה בהתרגשות עצומה אל חדרו של הרב, על מנת לראות את גדול הדור ולהתברך מפיו. הם ניגשו בזה אחר זה אל הרב, כשהם נרגשים ונסערים, והרב מרעיף עליהם אהבה רבה ומברך כל אחד בברכתו המסורתית ומלאת העוצמה: "שתזכו לברכה והצלחה". אלא שלפתע אירע דבר מוזר – כאשר הגיע תורו של אחד מתלמידי המדרשיה לקבלת ברכה, התעלם ממנו הרב לגמרי. הבחור הנבוכ לא ידע מה לעשות – מדוע הרב לא בירך אותו. מאוכזב מאד רץ אל רבו ואמר לו כי גדול הדור לא בירך אותו. "אל דאגה", השיב רב המדרשיה לבחור, "כנראה גדול הדור לא שם לב וחשב כי כבר התברכת, לכן, רוצ' מהר אל סוף התור והמתן לקבל ברכה". התלמיד עשה את דרכו שוב אל התור, ואז כשהגיע שוב תורו, שוב מרן הרב חיים קנייבסקי מתעלם ממנו וממאן לברכו. רב המדרשיה שהיה בסמוך למעמד, ראה כי הרב לא ברך את התלמיד, ובהכנעה פנה אל הרב ואמר: "מורנו הרב אולי לא שם לב, אבל הבחור הזה לא קיבל עדיין ברכה מהרב". מרן הרב קנייבסקי השפיל את מבטו ואמר: "כיצד אוכל לברך יהודי שאינו מקפיד על אכילת בשר בחלב". "!!דממת מוות שררה בחדר באותה עת. התלמיד ההמום רץ מהר החוצה כשהוא פורץ בבכי מרורים". מהיכן יודע זאת הרב? "!", שאל התלמיד בהלם רב, "אמת, כי בתקופה האחרונה איני מקפיד כל כך להמתין שש שעות בין בשר וחלב כנדרש... אך אני מבוהל מהיכן ידע זאת הרב?!" הרי אף אחד לא יודע זאת חוץ ממני. "התלמיד עמד בנוכחות חבריו והכריז כי מעתה ואילך עשוה הוא תשובה שלימה ומקבל להקפיד להמתין שש שעות בין בשר וחלב, כנדרש. מיד תפס רב המדרשיה את ידו של הבחור ונכנס עמו שוב אל מרן הרב קנייבסקי. כעת, כשראה אותו הרב, בירכו בשמחה שיזכה לברכה גדולה והצלחה בחייו. מיד בסיום הברכה, פנה רב המדרשיה אל מרן הרב חיים קנייבסקי ושאל אותו: "ילמדנו הרב, כיצד ידע הרב כי אותו בחור אינו מקפיד על בשר וחלב? האם היתה זו רוח הקודש?!" "לא", הניף מרן את ידו בביטול, "אלא שראיתי על מצחו דמות של 'עז' שהיתה בולטת עד למאד, וכבר אמרו חז"ל כי אדם שאינו מקפיד על אכילת בשר וחלב, דמות של עז מופיעה במצחו, ולכן הבנתי כי כנראה שאינו מקפיד על כך".

המשך בעמוד הבא...

אומר רבנו האר"י הקדוש כי כל מצוה או עבירה שעושה היהודי נחרטת על מצחו, וכי רק אנשים יחיד סגולה, הלא הם גדולי הדור האמיתיים, יכולים לחזות במה שעשה אותו אדם ולומר לו במה לתקן ובמה להשתנות. הנשמה היא רוחנית וכל מצוה או עבירה נחקקת על מצחו של האדם, ואם קידש עצמו, זוכה לאור גדול ביותר!

שבת שלום

מה חשוב לך באמת?

ואשביעך בה' אלוקי השמים ואלוקי הארץ"...

אליעזר היה אחראי על כל רכושו של אברהם. כל כספו היה בידיו אך כאשר הוא רוצה כלה לביתו אברהם משביע את אליעזר. מדוע?!

אלא כלל גדול רצה אברהם ללמד אותנו: בעניינים שבין אדם למקום מחובתנו לבדוק לחקור ולדרוש גם אם אנו מאמינים לאדם בענייני כספים...

לצערנו היום אנו נוטים להאמין לאנשים בענייני קדושה וכשרות ולחשוד בהם בענייני עולם הזה כמו כספים...

עדיין מה הלחיץ את אברהם כל-כך שנבהל להשביע את עבדו הנאמן?

אלא אברהם רצה שנבין מה חשוב באמת! וכך הוא מנחיל זאת לנו בניו...

סיפור נפלא שימחיש זאת:

ר' שלום שבדרון ואשתו הלכו ברחוב, ילד שרץ בסמוך אליהם מעד לפתע, נפל ופתח את הסנטר. הרב לא חשב פעמיים הרים את הילד בזרועותיו, ומשראה שהחתך עמוק הוא ורעייתו פתחו בריצה לקופת חולים לפני שזו תיסגר...

העוברים ושבים רואים את הרב רץ עם ילד מדמם ומרגיעים: "הכול יהיה בסדר בעזרת ה'..." והנה בדרך ראתה אותם מרחוק אימו של הילד כשהם מתקרבים לכיוונה ואף היא עודדה את הרב כשהיא צועקת לעברם: "לא נורא, ה' ישלח לו רפואה שלמה... ככה זה ילדים נופלים וקמים..." משהתקרבו לכיוונה והיא הבינה שהילד לא של הר' שבדרון אלא שלה... החלה להילחץ ולצעוק "ואוו... אימל'ה... מה יהיה איתו?! אוי ואבוי לי..."

שואל הרב שבדרון:

מה קרה?! לפני רגע האימא אמרה: "לא נורא, ה' ישלח לו רפואה שלמה... ככה זה ילדים נופלים וקמים..."

ותוך רגע השתנתה דעתה עד כדי אובדן חושים: "ואוו... אימל'ה... מה יהיה איתו?! אוי ואבוי לי?!"

והוא ענה בגאונותו המופלגת:

פשוט מאוד, אמר הרב שבדרון זצ"ל השינוי קרה כשהאם הבחינה שזה הילד שלה ונלחצה...

והלך לגבינו:

כשאתה נלחץ לקיים מצווה זה מראה שזה שלך!, וכשזה שלך אתה מקפיד!... אברהם לימד אותנו מה חשוב באמת - נישואי יצחק או הכסף. במה שאתה מקפיד ומפחד - זה מה שחשוב לך!!!

המשפט השבועי: אנשים אומרים שמוטיבציה לא מחזיקה מעמד הרבה זמן. טוב נו, גם מקלחת לא, לכן ממליצים אותה על בסיס יומי.

הילדים לומדים מהאמא !

"ויוסף אברהם ויקח אישה ושמה קטורה"
מבאר רש"י: זו הגר על שנאים מעשיה כקטורת.
דבר אחר: קשרה עצמה באברהם ולא הייתה עם אף אחד אחר.
במדרש מופיע דבר נוסף:
קטורה- שהייתה מקטרת לעבודה זרה הגמרא
(במסכת זבחים סב:) מביאה סיפור: בני אחותו של ר' טרפון היו יושבים לפניו. ר' טרפון קרא פסוק בתורה: "ויוסף אברהם ויקח אישה ושמה יוחנני". תקנו אותו האחיינים ואמרו: "קטורה כתוב!!" אמר להם הדוד ר' טרפון "בני קטורה". עד כאן הדו שיח ביניהם.
ושואל הגאון ר' שפירא מלובלין:
מה זה!! מה היה כאן!!
מתרץ הגאון:

שתי האפשרויות המובאות ברש"י יכולות להתקיים ביחד: נאים מעשיה וגם קשרה את עצמה עם אברהם. אבל לומר שנאים מעשיה והיא מקטרת לעבודה זרה - זה לא יכול להיות. לכן אומר להם ר' טרפון "יוחנני" - שזהו שם של מכשפה כפי שמביאה הגמרא בסוטה כ. שהייתה שומעת שיש יולדת עושה כישוף בחדר אחד והיא הייתה יושבת על המשבר כמה שעות טובות וכשראו שזה לא הולך שלחו אל יוחנני והיא הייתה מתפללת וזה היה יוצא מיד (=מסירה את הכישוף) וכך הייתה מראה עצמה רבנית ומאידך מכשפת. זה מה שאומר ר' טרפון לאחייניו: היא "שיחקה אותה"...

אמרו לו: "אבל מעשיה נאים" אמר להם "בני קטורה" יוכיחו - שהרי אם היא צדקת למה כל בניה נקראו ע"ש עבודה זרה? זמרן - שמזמרים לעבודה זרה, יקשן - שהם מקישים לעבודה זרה. בחוץ הייתה "מראה עצמה" צדיקה אבל הילדים ידעו את האמת ולכן יצאו כאלה... הם ראו וידעו בדיוק מי זו אימא שלהם... כמה זהירות צריך ב"קו אחיד" אל מול חינוך הילדים - הם רואים וקולטים הכול...

צדיקים מודים לה'

סיפר הרה"צ רבי שמואל פרנקל מדאראג זי"ע, כי באחת מנסיעותיו לטריעסט, לא מצא שום סחורה לקנות, עד שהיה נדמה לו שכל מה שטרח והוציא בהוצאות הדרך היה לחינם. כאשר פנה לשוב לביתו פגע באיש אחד שהיה נופל ברוחו ופניו רעים מאוד. כששאלו לפרש הדבר, השיב לו כי הוא סרסור של ד' מינים, ומאחר שלא מצא שום עסק להתעסק בו, זה כבר שלושה ימים שלא בא מאכל לפיו, ועל כן פניו רעים. תיכף לקח אותו ר' שמואל לאכסניה, וצויה לבשל דג משובח לאכול עמו בסעודה, והיה מדבר על לבו, עד שנתיישב ושבה רוחו אליו. באמצע הסעודה, עמד האורח ממושב ו התחיל לזמר ולרקד. כאשר אכל מעט שוב עשה כמעשהו הראשון, וכן עשה כמה פעמים. כראות הרה"ק את גודל שמחתו, שאלו: "לשמחה מה זו עושה?!" השיב לו, כי הנה השם יתברך ברא את עולמו והכין פרנסה לכל אחד ואחד, והנה אני סוחר חריף וממולח, ובדרך הטבע היה צריך להיות לי ממון מספיק, לכל הפחות עבור לחם יום ביומו. ואם כך דבר זה שקרה לי ששלושה ימים לא היה לי מה לאכול, זה בוודאי אינו טבעי, רק שזהו מחמת השגחה פרטית מאתו יתברך שמו, ומאחר שאני רואה בחוש שאני מושגח כל כך בפרטות, אם כן בוודאי יש לי על מה להודות ולשמוח. והפטיר הרה"ק ואמר, שהיה כדאי לו כל הטרחה וההוצאה ללמוד מדרגה נעלה זו.

המבחן האמיתי

לאחר שאליעזר עבד אברהם נשלח להביא ליצחק אבינו כלה. הוא מבין שהאדון שלו אברהם יבקש אחת שתתאים לרוח הבית: "חסד ללא גבול"... ברור לו שזו צריכה לעמוד במבחן החסד והוא עורך לרבקה מבחן כזה:

"ויאמר ה' אלוקי אֲדֹנֵי אֲבִרְהָם, הִקְרָה-נָא לִפְנֵי הַיּוֹם; וַעֲשֵׂה-חֶסֶד, עִם אֲדֹנֵי אֲבִרְהָם. הִנֵּה אֲנֹכִי נֹצֵב, עַל-עֵינֵי הַמָּיִם; וּבְנוֹת אֲנָשֵׁי הָעִיר, יִצְאֹת לְשָׂאֵב מַיִם. וְהִנֵּה הַנְּעָרָה, אֲשֶׁר אָמַר אֵלֶיהָ הֵטִי-נָא כִדָּךְ וְאֶשְׁתָּהּ, וְאָמְרָה שְׂתָהּ, וְגַם-גִּמְלִיךָ אֶשְׁקָה--אֵתָהּ הִכְחַתְּ, לְעַבְדְּךָ לְיִצְחָק, וְבָה אֲדַע, כִּי-עָשִׂיתָ חֶסֶד עִם-אֲדֹנִי... **רבקה עומדת במבחן החסד:**

וְהִיא-הוּא, טָרָם כְּלָה לְדָבָר, וְהִנֵּה רַבְקָה יֹצֵאת... וְכִדָּהּ, עַל-שְׂכָמָהּ... וַיִּרְץ הָעֶבֶד, לִקְרֹאתָהּ. וַיֹּאמֶר, הִגְמִיאֵנִי נָא מַעַט-מַיִם מִכִּידָךְ. וַתֹּאמֶר, שְׂתָה אֲדֹנִי, וְתִמְהַר, וְתִרְדּוּ כִדָּה עַל-גִּידָה-- וְתִשְׁקָהוּ. וְתִכַּל, לְהִשְׁקֹתוֹ, וַתֹּאמֶר, גַּם לְגִמְלִיךָ אֶשְׁאֵב, עַד אִם-כֹּלֹ, לְשִׁתָּהּ. וְתִמְהַר, וְתִעַר כִּדָּה אֶל-הַשִּׁקֶּת, וְתִרְץ עוֹד אֶל-הַבְּאֵר, לְשָׂאֵב, וְתִשְׁאֵב, לְכָל-גִּמְלֹי... בּוֹאוּ נִצִּיר לַעֲצֹמְנוּ מִצֵּב שֶׁרַבְקָה אֲמַנּוּ הֵייתָה אוֹמֶרֶת לַעֲצֹמָה: "מָה אֲנִי צָרִיכָה לָתֵת לוֹ לִשְׁתוֹת?" או "אֵין לִי כּוֹחַ, תִּבּוֹא בִשְׁבֹועַ הַבָּא". בּוֹדָאִי שֶׁהֵייתָה מִפְסִידָה אֶת הַזְכוּת לַהֲיִיתָ הַאימָא שֶׁל כָּלל יִשְׂרָאֵל...הַמִּסְקָנָה פְּשׁוּטָה: דּוּקָא בִשְׁעָה שֶׁאֵין כּוֹחַ וְאֵין רִצּוֹן - דּוּקָא אִזּוּ הַחֲכָמָה לַהֲתַגְבֵּר. וְאָדָם שֶׁמִּתְגַּבֵּר עַל הַיֶּצֶר - הָרִי שֶׁאֵינוֹ מִפְסִיד **נִבְיָא סִיפּוֹר שִׁימְחִישׁ זֹאת:** פֶּעַם נַעֲדָר תַּלְמִיד מִשִּׁיעוּרוֹ שֶׁל הָרֵב שֶׁבִּדְרוֹן זַ"ל (- גְּדוֹל הַמְּגִידִים בְּדוֹר הַקּוֹדֶם). נִיגַשׁ אֵלָיו הָרֵב וְשָׁאֵל:

"מִדּוּעַ אֵינְךָ מִגִּיעַ לְאַחֲרוֹנָה?" הִשִּׁיב הַתַּלְמִיד כִּי יֵשׁ מִשְׁחָקִי כְּדוֹרְגֵל - דְּרַבִּי, וְכִי יִגִּיעַ בִּשְׁבֹועַ הַבָּא. הָרֵב שָׁאֵל אוֹתוֹ בְּתַמִּימוֹת: מָה זֶה כְּדוֹרְגֵל? הַתַּלְמִיד הִסְבִּיר לוֹ בִּסְבִלְנוֹת תוֹךְ שֶׁהוּא מֵרָאָה אֶת בְּקִיאוֹתוֹ: "זֶה שְׁתֵּי קְבוּצוֹת שֶׁמִּתְחַרְרוֹת בֵּינֵיהֶם וּמִכְנִיסוֹת כְּדוֹר לְשַׁעַר". שָׁאֵל הָרֵב: "מָה הַבְּעִיָּה? גַּם אֲנִי יֹכֹל לְהַכְנִיס כְּדוֹר לְשַׁעַר". צִחַק הַתַּלְמִיד אָמַר לוֹ: "כֵּן, אֲבָל הַבְּעִיָּה שִׁישׁ שֶׁם שׁוֹעֵר שְׁמוֹנֶע זֹאת". שׁוֹב הִקְשָׁה הָרֵב: "הֵאֵם הַשׁוֹעֵר נִמְצָא שֶׁם 24 שְׁעוֹת?".

"לֹא", הִשִּׁיב הַתַּלְמִיד נִחְרָצוֹת, "הוּא שֶׁם רַק בְּזֶמֶן הַמִּשְׁחָק - 90 דְּקוֹת". נוֹ, נִבּוֹא מִתִּי שֶׁהוּא הוֹלֵךְ וְנִכְנִיס אֶת הַכְּדוֹר לְשַׁעַר... ", הִצִּיעַ הָרֵב. גִּיחַךְ הַתַּלְמִיד וְשָׁאֵל בְּפִלְאָה: "אִזּוּ מָה הַקְּטַע?! אִם אֵין שׁוֹעֵר - אֵין קוֹשִׁי, וְזֶה לֹא שׁוּוֹה". לָרַגַע זֶה צִיפָה הָרֵב וְאָמַר לַתַּלְמִידוֹ: "תִּקְשִׁיב טוֹב לְמָה שֶׁאֲמַרְתָּ, אִם אֵתָה אוֹמֵר שֶׁרַק כְּשִׁישׁ מִשְׁהוּ שְׁמוֹנֶע מִמֶּנִּי לְהַכְנִיס גּוֹל זֶה שׁוּוֹה אֲבָל הוּא לֹא בִשְׁעַר זֶה לֹא מִשְׁחָק - אוֹתוֹ הַדְּבָר בְּדִיוֹק לְגַבִּי הַשִּׁיעוּר. הַחֲכָמָה לְבּוֹא לְבֵית הַכְּנֶסֶת - לְתַפִּילָה כְּשִׁישׁ מִשְׁהוּ מַעֲנִיין לַעֲשׂוֹת אוֹ שְׁקוּרָה כַּעַת בַּחוּץ... אֲבָל אִם זֶה שְׁבֹועַ הַבָּא כְּשֶׁאֵין מִנִּיעָה - שֶׁהַשׁוֹכֵר לֹא נִמְצָא, מָה זֶה שׁוּוֹה?...! נִסְבַּח הַתַּלְמִיד עַל עֲקִבְיוֹ וּמֵאוֹתוֹ הַיּוֹם לֹא עָזַב אֶת בֵּית הַמִּדְרָשׁ... **כִּמָּה הַלְקַח נֹקֵב לְגַבִּינוּ כְּאִשֶּׁר יֵשׁ לָךְ אֶת כָּל הַסִּיבּוֹת הַטּוֹבוֹת לֹא לְקִיִּים מִצְוָה, לֹא לְקוֹם לְתַפִּילָה אוֹ לֹא לְהִגִּיעַ לְשִׁיעוּר, לֹא לַעֲזוֹר לְשִׁכְנָה שֶׁם זֶה הַמִּבְחָן הָאֲמִיתִי שֶׁלָּךְ! זְכֹרִי! לְרַבְקָה הָיָה אֶת כָּל הַסִּיבּוֹת הַטּוֹבוֹת לֹא לַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִם אֲלִיעֶזֶר: "אֵין לִי כּוֹחַ", "אֲנִי יֹלְדָה קִטְנָה", "אִסּוּר לִי לְדַבֵּר עִם זָרִים", "לְמָה אֲנִי צָרִיכָה לְהִשְׁקוֹת אוֹתָךְ אֵתָה יֹכֹל לְבַד"...אֵךְ אִם הֵייתָה "מִתְרַצֶּת" וְלֹא עוֹמֶדֶת בַּמִּבְחָן הַחֶסֶד הֵייתָה מִפְסִידָה אֶת הַזְכוּת לַהֲיִיתָ **"רַבְקָה אֵימָנו"...****

פיך מפיק מרגליות

הלכות שמירת הלשון לאוין יג

ופעמים רבות מצוי לאו נוסף. לפי מה שרגילים לבזות אדם על פי מעשים שעשה בעבר, או ביחוס משפחתי נמוך. או בחוסר חוכמה או בחוסר הצלחה, כל אחד לפי מה שיכעיס אותו. אפילו אם הדבר היה רק בין שניהם, עובר בלאו של "לא תונו איש את עמיתו". וקל וחומר אם זה היה בפני אנשים.

הלכות שמירת הלשון לאוין יד

ואם גנהו בדברים עד כדי כך שהשתנו פניו, עובר גם על לאו של "לא תשא עליו חטא". שהזהירה התורה לא לבייש יהודי אפילו כשמוכיח אותו בינו לבין עצמו. קל וחומר שאסור לבייש יהודי כשלא מוכיח אותו. וכל זה מדובר לא ברבים. אבל אם זה היה ברבים כבר כרתוהו חז"ל מעולם הבא ואמרו "כל המלבין פני חבירו ברבים אין לו חלק בעולם הבא."

"כל השונה הלכות בכל יום – מובטח לו שהוא בן העולם הבא"

קידוש היום

טעימה לפני הקידוש

אולם אשה שקשה לה להמתין עד שבעלה יבוא מבית הכנסת ויקדש, טוב שתקדש בעצמה על מיץ ענבים ותאכל לפחות כזית עוגה או תשתה רביעית מהיין, כדי שיחשב לה "קידוש במקום סעודה". אך אם לא נוח לה לקדש, רשאית לטעום בלי קידוש.

סעודה שניה

יאכל כביצה 54 גרם פת בסעודה, כדי שתהיה סעודת קבע. ואם קשה לו, יאכל לפחות כזית 27 גרם, ואז יטול ידיו בלי ברכה. אך אין יוצא ידי חובה באכילת עוגה.

רצה והחליצנו

אם שכח לומר "רצה והחליצנו" בברכת המזון, דינו כמי ששכח בסעודת הלילה.

שינה בשבת תענוג

כתב הרמ"א (סימן רצ ס"א): אם רגיל אדם בשנת צהריים, לא יבטלה, כי עונג היא לו. ואולם לא ירבה בשינה, שהרי לא ניתנו שבתות וימים טובים לישראל אלא לעסוק בהם בתורה. וכמו כן, לא ירבה בסעודה במשקאות חריפים שיביאו לו שינה עמוקה. ושמא יפסיד גם תפילת מנחה ושיעורי תורה, חס ושלום.

מתוך חשבת בהלכה ובאגדה

מילתא דבדיחותא

- בשיעור מלאכה כל הבנות עבדו חוץ מילדה אחת שישבה בצד ומחאה כפיים. ניגשה אליה המורה ושאלה: "למה את לא עושה את המלאכה?" ענתה הילדה: "דווקא אני כן עושה, אני עושה מלאכת כפיים..."
- כשנוגה אומרת לשבתאי שהוא כוכב... הוא מאדים ובצדק!!!
- שני משוגעים נוסעים על אופנוע, על מה הם רבים? - מי ישב ליד החלון

העלון מוקדש:

לרפואת: בן ציון בן חיה רות
להצלחת: אורלין בת סוליקה, עוז בן שרה, מורן פניה בת אורלין, שמואל בן פניה פרומה, הודיה בת מורן פניה
לזרע קודש בר קיימא: מיכל נטלי בת סופיה עטרה, נטלי בת הניה
לזיווג הגון: ירדן לאה בת אורלין
לעילוי נשמת: אושר בן תמר, אליעזר בן שרה, יפה בת לאה, פניה פרומה בת דבורה, משה בן לאה, לאה בת יפה, רונן בן עדנה, שמחה בת ג'מילה, אברהם בן יפה, ניצה רחל בת שושנה